

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Elena Cobzac, Anatolie Țurcan,

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de avocatul Pascal Lilia în numele inculpaților Botnarenco Tudor și Botnaru Victor și de avocatul Ciocanu Aliona în numele inculpatului Botnarenco Tudor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Botnarenco Tudor XXXXX,

născut la XXXXXXXX, originar și domiciliat în s. XXXXXX, r-nul XXXXX

și

Botnaru Victor XXXXX,

născut la XXXXXX, originar și domiciliat în s. XXXXXX, r-nul XXXXX

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 22 iunie 2015 - până la 11 octombrie 2016 (instanța de fond);

2. de la 14 noiembrie 2016 - până la 08 noiembrie 2017 (instanța de apel);

3. de la 31 ianuarie 2018 - până la 15 mai 2018; (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Sîngerei din 11 octombrie 2016, Botnarenco Tudor și Botnaru Victor au fost achitați de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. e), g) și art. 188 alin. (2) lit. b), e) Cod penal, pe motiv că faptele nu întrunesc elementele infracțiunilor incriminate.

2. De către organul de urmărire penală Botnarenco Tudor și Botnaru Victor au fost învinuiți de faptul că la 29.12.2014, aproximativ la 02⁰⁰, aflându-se pe un drum din apropierea s. XXXXX, r-nul XXXXXX, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, i-au aplicat lu Novoloacă Alexandru mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului și amenințându-l cu un cuțit i-au cerut bani, după care i-au sustras suma de 300 lei.

Tot ei, Botnarenco Tudor și Botnaru Victor, în același timp și în aceleași circumstanțe, urmărind scopul de a-l intimida pe Novoloacă Alexandru, sub pretextul că-l vor transporta cu automobilul de model „XXXXXX” până la domiciliul său din s. XXXXXX, r-nul XXXXXX, l-au răpit și l-au deposedat de telefoanele mobile, după care, contrar voinței acestuia cu același mijloc de transport, s-au deplasat pe un drum din apropierea s. Bălășești, r-nul Sîngerei, unde l-au maltratat, și cu o funie au încercat să-l sugrume, apoi forțat l-au urcat în portbagajul automobilului menționat, privându-l de libertate, aproximativ pentru o perioadă de 30 minute, ulterior l-au dus într-o altă direcție și l-au eliberat.

3. Nefiind de acord cu sentința, cu apel a contestat-o acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Botnarenco T. să fie condamnat în baza art. 164 alin. (2) lit. e), g) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 34 Cod penal, la 7 ani închisoare și în baza art. 188 alin. (2) lit. b), e) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 34 Cod penal, la 8 ani închisoare. În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, definitiv să-i fie numită pedeapsa - 10 ani închisoare, cu executarea în un penitenciar de tip închis. Botnaru V. să fie condamnat în baza art. 164 alin. (2) lit. e), g) Cod penal la 6 ani închisoare, iar în baza art. 188 alin. (2) lit. b), e) Cod penal la 8 ani închisoare. Stabilirea pedepsei definitive în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, 9 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis

În motivarea apelului au fost invocate următoarele:

- instanța de fond neîntemeiat nu a apreciat prin coroborare și în ansamblu declarațiile martorului Agapi M. și a părții vătămate date în cadrul urmăririi penale, precum și procesele verbale de confruntare a acestora cu inculpații;

- în argumentarea soluției de achitare instanța de fond a indicat că partea vătămată benevol a urcat în automobil fără a ține cont de faptul că Novoloacă A. a relatat că a urcat benevol doar prima dată, iar a doua și a treia oară a fost urcat forțat în autoturism, prin urmare instanța de judecată eronat a reținut doar o parte din declarațiile părții vătămate, fără a da o apreciere corespunzătoare declarațiilor acestuia care stabilesc acțiunile inculpaților în procesul de urcare forțată în portbagajul automobilului după a doua și a treia staționare, acțiuni ce întrunesc elementele infracțiunii prevăzute la art. 164 Cod penal;

- concluzia instanței referitor la faptul că depozițiile părții vătămate și martorului Agapi M. date în ședința de judecată sunt identice cu cele de la

urmărirea penală sunt eronate, or între acestea sunt divergențe esențiale;

- nu a fost apreciat la justa valoare nici raportul de constatare nr. 390 din 29.12.2014, prin care la partea vătămată au fost depistate vătămări corporale;

- faptul că de către acuzare nu a fost prezentată funia și cuțitul cu care a fost amenințat pătimitul se explică prin adresarea tardivă a victimei la organele de drept și condițiile climaterice nefavorabile la momentul adresării, însă acestea nu exclud faptul, că inculpații cunoscând că partea vătămată a depus plângere la organele de drept, au tănuit obiectele menționate, pentru a ascunde în mod intenționat urmele infracțiunii;

- schimbarea declarațiilor părții vătămate și a martorului Agapi M. în instanța de judecată sunt obiectul examinării în baza art. 274 CPP, pentru a verifica dacă în acțiunile acestora sunt prezente semnele componenței de infracțiune prevăzute la art. 311, 312 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 noiembrie 2017 apelul declarat a fost admis, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Botnarenco T. a fost condamnat:

- în baza art. 164 alin. (2) lit. e), g) Cod penal, la 7 ani închisoare,

- în baza art. 188 alin. (2) lit. b), e) Cod penal, la 8 ani închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, definitiv i-a fost stabilită pedeapsa 9 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Botnaru V. a fost condamnat:

- în baza art. 164 alin. (2) lit. e), g) Cod penal, la 6 ani închisoare;

- în baza art. 188 alin. (2) lit. b), e) Cod penal, la 8 ani închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, definitiv i-a fost stabilită pedeapsa 8 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

5. Instanța de apel în decizia adoptată a constatat fapta și circumstanțele comiterii infracțiunilor prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. e), g) și art. 188 alin. (2) lit. b), e) Cod penal, adică răpirea unei persoane săvârșită de două persoane, cu aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de armă, și tâlhăria - adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scop de sustragere a bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei, săvârșite de două persoane, cu aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de armă, invocate în rechizitoriu, concluzionând totodată că, deși inculpații nu și-au

recunoscut vina, în comiterea infracțiunilor imputate, vinovăția acestora este dovedită pe deplin prin declarațiile părții vătămate și martorului Agapi M., date în cadrul urmăririi penale, precum și prin materialele cauzei cercetate în ședința instanței de fond și apel.

În consecință instanța de apel a conchis că prima instanță prin sentința pronunțată nu a stabilit circumstanțele de fapt și de drept a infracțiunilor săvârșite de inculpați și nu a făcut o justă apreciere a probelor prezentate și cercetate în cadrul ședinței de judecată și în mod eronat a ajuns la soluția de achitare a lui Botnarenco T. și Botnaru V. pe motiv că faptele nu întrunesc elementele infracțiunilor incriminate.

În continuare instanța de apel a apreciat ca fiind veridice depozițiile părții vătămate și a martorului Agapi M. de la urmărirea penală, care coroborează între ele și elucidează în mod amănunțit acțiunile inculpaților și demonstrează pe deplin vinovăția acestora în comiterea infracțiunilor incriminate. În acest context, instanța de apel a mai reținut că, în cadrul confruntărilor dintre partea vătămată, martorul Agapi M. și inculpați, primii la fel și-au menținut declarațiile date inițial împotriva inculpaților, și din nou au confirmat că Botnarenco T. și Botnaru V. au comis infracțiunile de care erau bănuși.

Colegiul a mai menționat, că declarațiile date la urmărirea penală de partea vătămată și martorul Agapi M. sunt dovedite și prin procesul-verbal de ridicare din 03.02.2015, conform căruia de la Botnaru V. a fost ridicat un stick de memorie de 32 Gb, ce aparținea părții vătămate și care a fost scos din telefonul mobil al acestuia. Prin procesul-verbal de recunoaștere, partea vătămată a recunoscut stick-ul de memorie ce a fost sustras din telefonul său mobil.

În acest context, Colegiul a apreciat critic declarațiile părții vătămate și a martorului Agapi M. date în instanța de fond, care și-au schimbat depozițiile și au susținut deja, că inculpații nu au cerut bani de la partea vătămată, și Novoloacă A. benevol a urcat în portbagajul automobilului nefiind forțat de inculpați.

La stabilirea tipului și măsurii de pedeapsă inculpaților, Curtea de Apel a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale, privind individualizarea pedepsei, precum și de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, de gradul de pericol social a crimelor săvârșite, astfel că în consecință a conchis că corijarea inculpaților este posibilă doar prin izolarea acestora de societate.

6. Împotriva deciziei au declarat recursuri ordinare avocatul Pascal L. în numele inculpaților Botnarenco T. și Botnaru V. și avocatul Ciocanu A. în numele

inculpatului Botnarenco T., care au solicitat casarea deciziei cu menținerea sentinței instanței de fond argumentând următoarele:

- instanța de apel a dat o apreciere eronată probelor, bazându-și decizia pe presupuneri și probe contradictorii;

- organul de urmărire penală prin ordonanța din 06.01.2015 a dispus efectuarea raportului de expertiză, însă această ordonanță contrar prevederilor art. 145 Cod de procedură penală nu a fost adus la cunoștința lui Botnarenco T. și Botnaru V., prin ce a fost încălcat dreptul procedural al acestora de a adresa întrebări și a face observații, fapt care duce la nulitatea probei date;

- declarațiile părții vătămate de la urmărirea penală urmau a fi apreciate critic, deoarece acestea sunt contradictorii;

- instanța de apel nu a ținut cont de depozițiile lui Novoloacă A. date în cadrul cercetării judecătorești, or acesta a menționat că inculpații nu au cerut de la el bani, iar în portbagaj a urcat benevol și fără o argumentare plauzibilă le-a respins;

- neîntemeiat au fost respinse și depozițiile martorului Agapi M. date în cadrul cercetării judecătorești;

- în acțiunile inculpaților lipsește latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 164 Cod penal, deoarece intenția acestora a fost de a stabili motivul și scopul de ce Novoloacă A. a urcat fără voie la volanul automobilului dar nu de a-l răpi pe pătimित;

- în acțiunile inculpaților lipsește latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii de tâlhărie, deoarece lipsește intenția și acțiunea de sustragere, or însăși partea vătămată a declarat că Botnarenco T. și Botnaru V. nu au luat de la el careva bani, iar telefoanele mobile le-a transmis la rugămintea inculpaților pentru a asculta muzică. Ulterior telefoanele i-au fost restituite. Loviturile i-au fost aplicate din motiv că s-a urcat fără permisiune la volanul automobilului;

- latura obiectivă a tâlhăriei se manifestă printr-un atac săvârșit asupra unei persoane însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei, ori prin amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, în speță, însă la partea vătămată au fost depistate vătămări neînsemnate nefiind probat faptul că atacul asupra victimei a fost săvârșit de către inculpați cu aplicarea presupuselor arme – funia și cuțitul, precum și nu a fost dovedit că pătimितului i-a fost cauzat un prejudiciu considerabil;

- instanța de apel nu era în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare după o sentință de achitare bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță

fără a fi administrate probe noi (cauza *Mischie vs România*);

- în cadrul ședințelor instanței de apel nu au fost audiați martorii acuzării Aparatu M., Calancea I., Lupașcu V. și partea vătămată, iar instanța contrar prevederilor art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, după o sentință de achitare fără să audieze în persoană partea vătămată și martorii acuzării și fără a evalua credibilitatea acestora a pronunțat o hotărâre de condamnare (cauza *Kashlev vs. Estonia* nr. 22574/08 din 26.04.2008);

- din conținutul procesului verbal al ședinței de judecată din instanța de apel rezultă că au fost verificate un șir de probe, însă în decizia adoptată instanța a făcut referire doar la unele din acestea, astfel instanța a adoptat decizia bazându-se doar pe declarațiile persoanelor prezente în ședința de judecată și nu a cercetat toate probele prezentate;

- în procesul în cauză instanța de apel a încălcat dreptul inculpaților la un proces echitabil garantat de art. 6§1 din CoEDO;

- instanța de apel neîntemeiat nu a luat în considerație declarațiile inculpaților, care la fel sunt probe în procesul penal, iar valoarea acestor probe nu poate fi apreciată sau depreciață în dependență de calitatea procesuală a persoanei;

- în speță a tipul penitenciarului în care Botnarenco T. urmează să execute pedeapsa fost greșit a stabilit;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu și-a motivat soluția prin ce a comis eroarea de drept prevăzută la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, care a solicitat respingerea acestora, pe motivul că recurenții și-au argumentat recursurile prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, Colegiul penal consideră că recursul ordinar declarat de avocatul Pascal L. în numele inculpatului Botnaru V. urmează a fi respins ca inadmisibil, iar cele declarate de avocații Pascal L. și Ciocanu A. în numele inculpatului Botnarenco T. urmează a fi admise din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Potrivit textelor recursurilor declarate de avocații Pascal L. și Ciocanu A. în numele inculpaților, aceștia invocă temei de casare a deciziei instanței de apel pct. 6) și 8) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci *când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, și când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Colegiul penal constată că, motivele invocate de recurenți nu și-a găsit confirmare la examinarea recursurilor menționate, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de autori.

În argumentarea erorilor, care în opinia recurenților sunt prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 CPP, s-a invocat, că instanța a examinat unilateral probele bazându-se în exclusivitate pe cele prezentate de acuzatorul de stat, ignorând concluziile și aprecierea probelor prezentate de apărare.

Însă, în raport cu textul hotărârii contestate, se relevă că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la admiterea apelului declarat de acuzatorul de stat.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelurile, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, celor recercetate în cadrul ședinței instanței de apel și conform materialelor din dosar, ajungând la concluzia că sentința atacată urmează a fi casată și pronunțată o nouă hotărâre în privința lui Botnarenco T. și Botnaru V.

Astfel, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale cât și în cadrul ședințelor de judecată, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția lui Botnarenco T. și Botnaru V. în baza art. 164 alin.(2) lit. e),g) și art.188 alin.(2) lit. b),e) Cod penal, să fie întemeiată și legală.

Necătând la faptul că, inculpații Botnarenco T. și Botnaru V. vina nu au recunoscut-o, instanța de apel a constatat că vinovăția acestora pe deplin a fost dovedită prin: *declarațiile părții vătămate* Novoloacă A. date în cadrul urmăririi penale, care a relatat, că aflându-se în s. Pepeni l-a rugat pe Botnaru V. să-l ducă acasă în s. Prepeșița. Inițial a urcat în portbagajul automobilului deoarece în salon nu erau locuri. După ce au pornit au mers un timp scurt și automobilul a

staționat, iar din salonul acestuia au coborât 3 persoane, iar ei au continuat deplasarea. Ulterior, automobilul din nou a staționat, iar Botnarenco T. și Botnaru V. au coborât, i-au deschis ușa de la portbagaj și i-au spus să coboare. El a coborât și Botnarenco T. i-a declarat că el a vrut să fure mașina, după care fără nici un motiv ambii inculpați au început să-i aplice lovituri cu pumnii în față și în cap. De la loviturile primite a căzut jos, la care inculpații i-au spus să se ridice și să urce în portbagaj, la ce partea vătămată a refuzat, însă a fost forțat împins în portbagaj, iar inculpații au închis ușa și s-au pornit mai departe. În timpul conflictului domnișoara ce se afla în salonul automobilului le spunea să-l lase în pace și s-o ducă pe ea acasă. Au mai mers un timp și în acest moment inculpații exprimându-se cu cuvinte necenzurate în adresa părții vătămate l-au întrebat dacă are bani. Între timp a fost telefonat de tatăl său, iar inculpații, auzind că el vorbește la telefon, au cerut telefoanele, el le-a scos din buzunar și le-a transmis prin domnișoara care era singură pe bancheta din spate. La un moment ei s-au oprit, Botnarenco T. s-a apropiat de portbagaj, a deschis ușa și în mână avea un cuțit cu care l-a amenințat, deoarece a vrut să fure mașina lui Victor, după care a închis cuțitul, l-a pus în buzunar, l-a apucat de o mână și din nou i-a ordonat să coboare din mașină. La acel moment Botnarenco T. a spus "dă să vedem ce are prin buzunare". Botnaru V. stătea la un metru de ei și se uita fără a face și a spune nimic. Partea vătămată a deschis buzunarele și Botnarenco T. l-a căutat prin buzunare de unde a scos un pachet de șervețele, unul de gumă și 300 lei. Apoi l-a apucat de gât și din nou l-a învinuit că a vrut să sustragă automobilul. În acel moment când îl ținea cu mâinile de gât a observat în portbagaj o funie pentru tractarea automobilelor, pe care a luat-o, a făcut un laț și i l-a pus în jurul gâtului și îl strângea, când a observat că nu mai poate răsufla, a dat drumul la funie și partea vătămată a căzut în genunchi. Botnarenco T. l-a apucat de umeri și i-a spus să se ridice și tot el l-a ridicat și îl ținea, după care l-a împins înapoi în portbagaj, i-a spus să stea acolo și a închis ușa. Apoi s-a urcat și el în automobil, au mers vreo 5 minute și la un moment mașina a stopat, Botnarenco T. i-a deschis ușa, partea vătămată a coborât și Tudor i-a restituit pachetul cu șervețele și telefoanele, zicându-i că nu-i trebuie nimic de la el și să meargă spre s. Pepeni. Când a luat telefoanele, a văzut că lipsește cartela de memorie de 32 Gb. (f.d.9, 37, vol. I). Cele relatate de partea vătămată au fost confirmate și de martorul ocular Agapi M. care fiind audiată în cadrul urmăririi penale a declarat că *inculpații i-au aplicat lovituri părții vătămate, după care Novoloacă A. a urcat în portbagajul automobilului. Tudor l-a întrebat pe Alexandru dacă are bani. După*

ce s-au deplasat o perioadă, automobilul a fost stopat inculpații au ieșit și l-au coborât pe pătimit din portbagaj, i-au mai aplicat lovituri după care i-au restituit telefoanele și i-au spus să plece acasă (f.d.41, vol. I). Cele declarate de partea vătămată și martorul Agapi M. întru totul sunt confirmate și prin actul de expertiză medico-legală nr. 4D din 06.01.2015, prin care la partea vătămată au fost depistate *echimoze pe față și pe gât precum și excoriații pe gât* (f.d.16, vol. I); prin procesele verbale de confruntare petrecute între partea vătămată și bănușii Botnarenco T. și Botnaru V. (f.d.31, 32, vol. I) și procesul verbal de confruntare între martorul Agapi M. și Botnarenco T. (30, vol. I) unde atât partea vătămată cât și martorul Agapi M. și-au menșinut declarațiile date anterior ofișerului de urmărire penală. La fel, depozițiile părții vătămate se mai confirmă și prin procesul verbal de ridicare din 03.02.2015 (f.d.24, vol. I) prin care de la Botnaru V. a fost ridicat stik-ul de memorie „Smart buy 32 Gb” și prin procesul-verbal de recunoaștere a obiectului din 09.02.2015 (f.d.26-24, vol. I).

Prin urmare, probele prezentate în sprijinul învinuirii, care au fost verificate și cercetate în cadrul examinării cauzei de către instanța de apel, dovedesc cu certitudine vinovășia inculpașilor Botnarenco T. și Botnaru V. în săvârșirea infracșionilor imputate.

În continuare, instanța de recurs verificând temeiului invocat de avocașii Pascal L. și Ciocanu A. precum că, vinovășia inculpașilor nu a fost dovedită și se bazează doar pe declarașile părții vătămate la audierea căreia nu a fost respectat principiul oralitășii de către instanța care a decis condamnarea inculpașilor, reșine, că din materialele cauzei se constată că instanța de apel și acuzatorul de stat au întreprins toate măsurile necesare pentru a asigura prezența și a audia partea vătămată, ceea ce este confirmat prin expedierea citașilor la locul de trai al acestuia (f.d.248, vol. I, 23, 16), prin informașile prezentate de procuror, și anume, raportul Șefului de Post al IP Sîngerei din care rezultă că partea vătămată este plecată peste hotarele R. Moldova, precum și prin extrasul din Registrul de Stat a Populașiei și din baza de date „ACCES”, din care reiese că Novoloacă A. la 20.04.2017 a ieșit de pe teritoriul R. Moldova, iar locul aflări acestuia nu este cunoscut.

Colegiul ține să sublinieze că potrivit procesului-verbal al ședinșei de judecată a instanșei de apel din 26.10.2017, inculpașii și avocașii acestora au considerat posibilă judecarea cauzei în lipsa părții vătămate Novoloacă A., fiindu-le aduse la cunoștinșă documentele anexate de către procuror și indicate supra (f.d.63-verso, vol. II).

Mai mult decât atât, în cadrul judecării apelului procurorul a solicitat ca instanța de apel să dea apreciere, pe lângă alte probe, și proceselor verbale de audiere a părții vătămate din cadrul urmăririi penale precum și proceselor verbale de confruntare între partea vătămată și bănușii Botnarenco T. și Botnaru V. Instanța de apel a examinat declarațiile părții vătămate și procesele verbale de confruntare, probe, care au fost dobândite cu respectarea prevederilor Codului de procedură penală, iar careva întrebări din partea participanților, inclusiv și avocașilor inculpașilor n-au parvenit (f.d.64, vol. I). Totodată, instanța de apel în conformitate cu prevederile art. 27, 101 alin. (4) Cod de procedură penală, a apreciat la propria convingere și a motivat din care considerent a reșinut ca admisibile probele respective.

Alegașile avocașilor Pascal L. și Ciocanu A. referitor la faptul că declarașile părșii vătămate de la urmărirea penală urmau a fi apreciate critic, iar instanța de apel urma a ține cont de depozișile lui Novoloacă A. date în cadrul cercetării judecătorești, unde acesta a menșionat că inculpașii nu au cerut de la el bani, iar în portbagaj a urcat benevol, Colegiul lărgit le respinge ca neîntemeiate, or instanța de apel și-a argumentat riguros solușia la acest capitol, invocând motive clare din care considerent a reșinut ca fiind veridice depozișile lui Novoloacă A. date în cadrul urmărișii penale, concluzii pe care instanța de recurs le consideră juste și întemeiate și a căror reluare nu se mai impune.

La fel, Colegiul respinge ca neîntemeiat și următorul argument prin care se indică că, instanța de apel fără o argumentare plauzibilă a respins declarașile martorului Agapi M. date în cadrul cercetării judecătorești, or după cum s-a menșionat mai sus instanța în conșinutul deciziei adoptate (f.d.85, vol. II) pe larg și-a motivat solușia la acest capitol și în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (4) Cod de procedură penală, a argumentat de ce a apreciat critic declarașile martorului menșionat date în cadrul cercetării judecătorești.

Referitor la motivele invocate de autorii recursurilor precum că în acșunile inculpașilor lipsește latura obiectivă a infracșunii prevăzute de art. 164 Cod penal Colegiul lărgit reșine următoarele:

Obiectul juridic al infracșunii prevăzute de art. 164 Cod penal vizează relașile sociale privind ocrotirea libertășii fizice, de deplasare și de acșune a persoanei în conformitate cu voinșta proprie.

Latura obiectivă a infracșunii are o singură modalitate de realizare: *răpirea persoanei*, ce semnifică privarea de libertate a unei persoane prin mutarea, împotriva voinștei acesteia, într-un alt loc de unde se afla. Latura obiectivă a

infracțiunii se realizează dacă persoana în cauză a fost constrânsă, la nivel psihic sau fizic, de către făptuitor să se deplaseze din locul în care se afla. Celelalte circumstanțe: locul de unde-i răpită, locul în care aceasta este deplasată, durata privării de libertate etc. nu au relevanță. De asemenea, motivele din care a fost săvârșită infracțiunea nu influențează calificarea faptei și se iau în considerație la individualizarea pedepsei.

Răpirea persoanei se consideră infracțiune consumată din momentul realizării laturii obiective.

Latura subiectivă se caracterizează prin vinovăția exprimată prin intenție directă.

Astfel, instanța de apel justificat a constatat săvârșirea de către inculpați a faptei imputate, aceasta întrunind elementele infracțiunii de răpire a persoanei săvârșită de două persoane, adică atât latura obiectivă, cât și cea subiectivă a acestei infracțiuni, deoarece prin acțiunile sale inculpații Botnarenco T. și Botnaru V., având intenția de a atenta asupra relațiilor sociale privind ocrotirea libertății persoanei, în scop de răzbunare pentru faptul că Novoloacă A. a urcat fără voie la volanul automobilului, l-au urcat pe acesta forțat în portbagajul automobilului și l-au maltratată cu o funie cu care au încercat să-l sugrume, astfel încât ultimul fiind constrâns fizic și psihic de către inculpați, contrar voinței sale a fost urcat în portbagaj, unde aproximativ 30 minute a fost privat de libertate.

Instanța de recurs respinge ca neîntemeiat și următorul argument invocat de apărare precum în acțiunile inculpaților lipsește latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii de tâlhărie, deoarece, în opinia avocaților lipsește intenția și acțiunea de sustragere. În argumentarea acestei concluzii Colegiul lărgit atestă, că din declarațiile părții vătămate date la urmărirea penală, care au fost menținute și în cursul efectuării confruntărilor rezultă clar, că inculpații i-au aplicat părții vătămate lovituri, l-au amenințat cu un cuțit și l-au întrebat dacă are bani. Când pătimitul a deschis buzunarele Botnarenco T. personal l-a verificat prin buzunare de unde a sustras 300 lei și alte lucruri (pachetul cu șervețele și pachet cu gume).

Alegațiile recurentului precum că partea vătămată benevol la rugămintea inculpaților le-a transmis telefoanele mobile pentru a asculta muzică, nu au relevanță în speța dată, or conform actului de învinuire inculpaților li s-a imputat sustragerea doar a banilor în sumă de 300 lei, iar de telefoane mobile partea vătămată a fost deposedată în contextul săvârșirii infracțiunii de răpire și nu de tâlhărie.

În consecință, reieșind din cele expuse supra, Colegiul lărgit a ajuns la concluzia că, temeiul invocat de recurent prin neîntrunirea în acțiunile inculpaților a elementelor infracțiunilor imputate, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursurilor, or eroarea de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată în această parte este legală și întemeiată.

Argumentele titularilor recursurilor precum că loviturile au fost aplicate de inculpați pentru faptul că Novoloacă A. a urcat fără voie la volanul automobilului Colegiul le respinge ca neîntemeiate, aceasta fiind o versiune invocată în scopul apărării și ușurării situației inculpaților, or faptul că de la pățimit au fost ceruți bani a fost confirmat atât de Novoloacă A., cât și de martorul Agapi M., care a relatat „Am auzit cum Tudor l-a întrebat pe Alexandru ce bani are” (f.d.30-verso, vol. I).

Referitor la argumentul avocatului Pascal L. precum că Botnarenco T. și Botnaru V. contrar prevederilor art. 145 Cod de procedură penală, nu au fost informați despre dispunerea efectuării expertizei, prin ce a fost încălcat dreptul procedural al ultimilor de a adresa întrebări și a face observații, Colegiul reține că în cazul în care inculpații nu au fost decacord cu rezultatele expertizei și au avut careva întrebări, aceștia au fost în drept în conformitate cu prevederile art. 144 alin. (4) Cod de procedură penală de a solicita organului de urmărire penală sau, după caz, procurorului dispunerea efectuării unei expertize suplimentare repetate. Careva cereri sau demersuri în acest sens de către inculpați sau avocații acestora atât în cadrul urmăririi penale cât și instanțele de fond nu au fost formulate.

Asupra argumentelor invocate prin care se indică că în speță au fost încălcate prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală dat fiind faptul că martorii acuzării Aparatu M., Calancea I. și Lupașcu V. nu au fost audiați nemijlocit în ședința instanței de apel, Colegiul reține următoarele:

Potrivit normei de drept sus citate instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. *Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.*

În speță, instanța de apel a respectat prevederile normei menționate și a audiat inculpații și martorul (ocular) Agapi M. declarațiile căruia au constituit o mărturie acuzatorie, pe care într-un mod substanțial și-a întemeiat soluția de condamnare.

Faptul că nu au fost audiați martorii Aparatu M., Calancea I. și Lupașcu V. nu poate fi invocat ca o încălcare a prevederilor art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, or instanța de apel nu și-a întemeiat concluziile privind vinovăția inculpaților pe depozițiile martorilor indicați.

Acestea fiind menționate, Colegiul conchide că în speță de către instanța de apel nu au fost încălcate prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, și prin urmare cauzele CEDO invocate de recurenți nu sunt relevante speței.

Cât privește argumentul invocat că din conținutul procesului verbal al ședinței de judecată din instanța de apel rezultă că au fost verificate un șir de probe, însă în cuprinsul deciziei sunt reflectate doar unele din acestea, Colegiul reține, că instanța de apel cercetând ansamblul probator la caz, a analizat în cumul probele cercetate, iar în cuprinsul deciziei le-a nominalizat și le-a dezvăluit pe cele decisive, care au stat la baza concluziei că inculpații se fac vinovați de săvârșirea infracțiunilor incriminate.

În continuare Colegiul lărgit va respinge alegațiile avocatului Ciocanu A. referitor la faptul că, în opinia apărării instanța de apel neîntemeiat nu a luat în considerație declarațiile inculpaților, or în conținutul deciziei adoptate au fost reflectate și analizate depozițiile inculpaților în coroborare cu alte probe, și instanța de apel corect a argumentat că versiunea inculpaților este combătută prin depozițiile părții vătămate și martorului Agapi M. date în cadrul urmăririi penale, din care considerent le-a dat o apreciere critică.

Tot aici Colegiul lărgit reține că potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 6 din prezenta decizie, recursurile sunt întemeiate pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de

procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

În concluzie instanța de recurs reține că vinovăția inculpaților pe fiecare capăt de învinuire a fost confirmată prin ansamblul probelor administrate, iar argumentele invocate de avocații Pascal L. și Ciocanu A. în numele inculpaților referitor la nevinovăția acestora sunt neîntemeiate.

De rând cu cele menționate, Colegiul reține că sunt întemeiate alegațiile recurenților vis-a-vis de faptul că instanța de apel greșit a stabilit tipul penitenciarului în care Botnarenco T. urmează să execute pedeapsa.

La acest capitol se constată, că prin decizia instanței de apel condamnându-l pe Botnarenco T. la pedeapsa închisorii, instanța nu au ținut seama de faptul că infracțiunile comise de acesta conform art. 16 alin. (4) Cod penal, se consideră grave, pentru care legiuitorul în conformitate cu prevederile alin. (3) art. 72 Cod penal, prevede executarea pedepsei în penitenciar de tip **semiînchis** și greșit a dispus că acesta urmează sa execute pedeapsa stabilită în penitenciar de tip închis.

Acestea fiind menționate Colegiul conchide că aceasta reprezintă o eroare de drept, care urmează a fi corectată de către instanța de recurs ordinar, din care considerente va admite recursurile ordinare declarate de avocații Pascal L. și Ciocanu A. în numele inculpatului Botnarenco T., cu casarea parțială a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri în partea respectivă.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța îl poate admite, cu casarea parțială sau totală a hotărârii atacate, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Reieșind din considerentul că soluția adoptată de instanța de apel urmează a fi menținută în partea condamnării lui Botnarenco T. și Botnaru V. în baza art. 164 alin.(2) lit. e),g) și art.188 alin.(2) lit. b),e) Cod penal, Colegiul, în temeiul art. 72 alin. (3) Cod penal, va dispune executarea pedepsei închisorii stabilite lui Botnarenco T. în penitenciar de tip semiînchis.

Așa dar, în temeiul împrejurărilor enunțate, se impune respingerea recursului ordinar declarat de avocatul Pascal L. în numele inculpatului Botnaru V. și admiterea recursurilor declarate de avocații Pascal L. și Ciocanu A. în numele inculpatului Botnarenco T., casarea parțială a deciziei instanței de apel, cu rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri în aspectul vizat.

9. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(4), 434, art.435 alin.(1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Pascal Lilia în numele inculpatului Botnaru Victor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 noiembrie 2017.

Admite recursurile ordinare declarate de avocații Pascal Lilia și Ciocanu Aliona în numele inculpatului Botnarencu Tudor, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui *Botnarencu Tudor* în latura penală, în partea stabilirii tipului de penitenciar, rejudecă cauza și pronunță în această parte o nouă hotărâre după cum urmează.

Botnarencu Tudor se consideră condamnat:

- în baza art.164 alin.(2) lit. e),g) Cod penal, la 7 ani închisoare;
- în baza art.188 alin.(2) lit. b),e) Cod penal, la 8 ani închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, pedeapsa definitivă stabilită sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani, urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis.

Celelalte dispoziții ale hotărârii contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 iunie 2018.

Președinte

Nadejda Toma

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Elena Cobzac

Anatolie Țurcan